

**İran İslam İnkılabının rəhbəri Ayətullah
Xameneinin inkılabın qırxilliyi münasibəti ilə
təqdim etdiyi
İkinci Addım proqramı**

Bismillahir-Rəhmanir-Rəhim

**İslam inkılabının ikinci özünüislah, sosial
inkışaf və sivilizasiya mərhələsinə daxil olması**

Zülm altındakı xalqların heç də hamısı inkılab etmir. Ayağa qalxıb inkılab edən xalqların da yalnız kiçik bir qismi prosesi başa çatdırır; hökumətlər dəyişilsə də, inkılab amalları qorunur. Lakin İran xalqının yeni çağın ən böyük və ən ümumxalq hərəkatın olan möhtəşəm inkılabı amallarına xəyanət etmədən şərəfli qırx ili arxada qoymuş, qarşısızalmaz görünən bütün təhdidlər müqabilində öz ləyaqətini, şüarlarının prinsiplilliyini qorumuş və nəhayət, ikinci özünüislah, sosial inkışaf və sivilizasiya mərhələsinə daxil olmuş yeganə inkılabdır. Bu xalqa səmimi-qəlbədən eşq olsun! Eşq olsun o inkılabı edən, davam etdirən və ikinci qırx ildən ibarət böyük və global prosesini başlandı nəsələ!

İslam inqilabının qələbəsi və dünyada yeni dövrün başlanması

Dünyanın materialist şərq və qərb arasında bölündüyü, heç kimin böyük bir dini hərəkət gözləmədiyi zamanda İran İslam İnqilabı qüdrətlə meydana çıxdı, stereotipləri sındırdı, şablonların köhnəliyini bütün dünyaya göstərdi, din və dünyanı birlikdə ortaya qoydu və yeni dövrün başladığını elan etdi. Zalım və azğın başçıların reaksiya vermələri təbii idi, amma bu cəhdlər uğursuz qaldı. Sağ və sol modernizm özünü bu yeni və fərqli səsi eşitməzliyə vurmazdan tutmuş onu boğmaq üçün müxtəlif və genişmiqyaslı fəaliyyətlərə qədər nə etdilsə, öz qəti əcəllərinə yaxınlaşdılar. İnqilabın qırx ildönüm bayramından sonra bu gün həmin iki düşmən mərkəzin biri məhv olub, digəri də sonunun yaxınlaşmasından xəbər verən problemlərlə çapalayır. İslam inqilabı isə öz şüarlarını qoruyub, onlara sadıq qalıb və yoluna davam edir.

İslam inqilabının qlobal, fitri və həmişəyaşar devizləri

Hər bir şey üçün effektiv istifadə müddəti fərz etmək olar. Bu dini inqilabın qlobal devizləri isə bu qaydadan istisnadır. Onlar heç zaman səmərəsiz olmayacaqdır. Çünki bəşərin fitrəti hər zaman onlarla

yoğrulub: azadlıq, əxlaq, mənəviyyat, ədalət, istiqlal, ləyaqət, rasionallıq, qardaşlıq. Bunların heç biri yalnız bir nəslə, bir cəmiyyətə xas deyil ki, müəyyən bir dövrdə lazım olsun, sonra isə işə yaramasın. Heç zaman bu səmərəli perspektivlərə meyilsiz bir xalq tapmaq olmaz. Meyilsizlik olmuşsa da, məmurların bu dini dəyərlərdən üz çevirdiyinə görə olmuşdur.

İnqilabi quruluş nəzəriyyəsini müdafiə

İslam inqilabı canlı və iradəli bir varlıq kimi, həmişə hərəkətli və öz səhvlərini düzəltməyə hazırdır, lakin özünə yenidən baxılmasını və passiv təsirlənməni qəbul etmir. Tənqidlərə müsbət yanaşır, onu ilahi nemət və əməlsiz söz sahiblərinə xəbərdarlıq sayır, amma xalqın dini inancları ilə qarışmış dəyərlərindən əsla uzaqlaşmaq niyyətində deyil. İslam inqilabı quruluş formalaşdırandan sonra yerində sakit qalmadı, bundan sonra da qalmayacaq. O, inqilabi coşqu ilə ictimai-siyasi sistem arasında təzad görmür və inqilabi quruluş nəzəriyyəsini daim müdafiə edir.

İslam respublikası; ideal vəziyyətlə real vəziyyət arasında məsafə

İslam respublikası ehkamçı, yeni-yeni məsələlər qarşısında hissiyatsız və gözübağlı deyil, lakin öz prinsiplərinə sıx bağlıdır, özü ilə rəqib və düşmənləri

arasındakı sərhədlərə olduqca həssas yanaşır. Özünün əsas mövqələrinə heç zaman diqqətsiz qalmır, onun üçün nədən ötrü və necə qalması əhəmiyyət kəsb edir. İdeal vəziyyətlə real vəziyyət arasındakı məsafə şübhəsiz, amalçı vicdanlara həmişə əzab verib və verir. Amma bu məsafəni qət etmək mümkündür, ötən qırx ildə də bəzi sahələrdə dəfələrlə qət edilmişdir. Şübhəsiz, gələcəkdə mömin, bilikli və aktiv gənc nəslin iştirakı ilə daha qüdrətlə qət ediləcək.

İslam inqilabı; İran və iranlının başıucalıq amili

İran xalqının İslam inqilabı qüdrətli, amma mehriban, güzəştə gedən və hətta məzlum olmuşdur. O, bir çox qiyam və hərəkatların rəzalət səbəbi olan ifratçılığa düşər olmamışdır. Heç bir qarşıdurmada, hətta ABŞ və Səddamla qarşıdurmada da ilk atəşi açmamış, hər zaman düşmənin hücumundan sonra özünü müdafiə etmiş və əlbəttə, möhkəm zərbə ilə cavab vermişdir. Bu inqilab əvvəldən bu günədək nə rəhmsiz və qaniçən olmuşdur, nə də passiv və qorxaq. O, işğalçı və təcavüzkarlara qarşı açıqcasına, cəsərlə mübarizə aparmış, məzlumları müdafiə etmişdir. Bu inqilabi alicənablıq, bu sədaqət, açıqlıq, qüdrət, dünya məzlumlarının yanında qlobal və regional fəaliyyət miqyası İran və iranlının başıucalıq amilidir. Həmişə belə olsun!

İri addımlar atmaqdan ötrü keçmiş i yaxşı öyrənmək

İslam respublikasının həyatında yeni fəslin başladığı bugünkü gündə bu kiçik bəndəniz əziz övladlarımla, böyük İslam İranını qurmaqdan ötrü böyük cihadın başqa bir hissəsinə başlayan yeni nəsillə danışmaq istəyirəm. Birinci sözüml keçmiş barədədir.

Əzizlər! Bilmədiklərimizi ya öz təcrübəmizlə, ya da digərlərinin təcrübəsini dinləməklə öyrənə bilərik. Bizim görüb təcrübə etdiyimiz bir çox məsələləri sizin nəsil hələ təcrübə etməmiş və görməmişdir. Biz görmüşük, sizsə görəcəksiniz.

Gələn onilliklər sizin onilliklərinizdir. Təcrübə və həvəslə öz inqilabını qorumalı, onu yeni İslam sivilizasiyası yaratmaqdan və böyük vilayət günəşinin doğuşuna hazırlamaqdan ibarət böyük amalına daha da yaxınlaşdırmalı olanlar sizlərsiniz. Gələcəkdə iri addımlar atmaq üçün keçmiş i yaxşı öyrənmək və təcrübələrdən dərsl almaq lazımdır. Bu strateji məsələni yaddan çıxarsanız, yalanlar həqiqətin yerində oturacaq və gələcək naməlum təhdidlərlə üzləşəcək. İnqilab düşmənləri keçmiş və indiki dövr barədə böyük həvəslə təhrif və yalanlar uydurur, bundan ötrü puldan və digər bütün vasitələrdən

istifadə edirlər. Düşüncə, etiqad və ayıqlıq oğruları çoxdur. Həqiqəti düşməndən və onun muzdurlarından dinləmək olmaz.

İslam inqilabının və İslam quruluşunun sıfırdan başlaması

İslam inqilabı və ondan ərsəyə gələn quruluş sıfırdan başladı. Əvvəla, hər şey bizim əleyhimizə idi. Biri mənfur tağut rejimi idi. O, asılı, avtoritar, korrupsioner və çevriliş rejimi olmasından əlavə, İranda öz qılıncının gücünə deyil, əcnəbilərin vasitəsi ilə hakimiyyətə gəlmiş ilk şah rejimi idi. Bundan əlavə, ABŞ və bəzi Qərb dövlətləri, çox ağır daxili vəziyyət, elm, texnologiya, siyasət, mənəviyyat və digər sahələrdə biabırçı gerilik...

İkincisi, bizim qarşımızda heç bir analoq və təcrübə yox idi. Aydınır ki, marksist qiyamları və onun digər bənzərləri İslam inancından yaranmış inqilaba örnək ola bilməzdi. İslam inqilabçıları dövlət quruculuğuna nümunəsiz başladılar. Cümhuriyyətlə İslamın sintezi, onun formalaşma və inkişaf vasitələri ilahi hidayətdən, İmam Xomeyninin mənəviyyat dolu qəlbindən və zəngin düşüncələrindən başqa bir şeylə əldə olunmadı. Bu, inqilabın ilk parlaq uğuru idi.

Müasir dünyada mühüm hadisə: İslam və imperializmin yeni qarşıdurması

İran xalqının inqilabı ozamankı ikiqütblü dünyanı üçqütblü dünyaya çevirdi, sonra isə SSRİ və onun peyk dövlətləri dağıldı və yeni güc mərkəzləri meydana çıxdı. Bu zaman İslam və imperializmin yeni qarşıdurması müasir dünyada mühüm hadisə kimi hamının diqqətini cəlb etdi. Bir tərəfdən zülm altındakı xalqların, dünyanın azadlıqsevər hərəkatlarının və müstəqilliyə təmayüllü bəzi dövlətlərin ümidli gözləri, digər tərəfdən də dünyanın hegemon və quldur rejimlərinin ədavətli və bədxah baxışları ona dikildi. Beləliklə, dünyanın yolu dəyişdi, inqilabın zəlzələsi yatağında rahat yatmış fironları oyatdı, çox şiddətli düşmənliklər başlandı. Əgər bu xalqın böyük iman gücü, fəallığı, bizim böyük imamımızın ilahi rəhbərliyi olmasaydı, bu qədər düşmənçilik, qəddarlıq, hiylə və xəbislik qarşısında duruş gətirmək mümkün olmazdı.

Cihad kimi müqəddəs idarəçilik və "Biz bacarıyıq" prinsipi

Bütün bu böyük problemlərə baxmayaraq, İslam respublikası günbəgün irəliyə doğru daha iri və möhkəm addımlar atdı. Ötən qırxillik İslam İranında böyük cihadlara, parlaq uğurlara və heyrətamiz

inkişaflara şahid oldu. Bu müddəti Fransa inqilabı, Sovet Oktyabr inqilabı və Hindistan inqilabı kimi böyük inqilabların oxşar müddətləri ilə müqayisə edəndə İran xalqının qırxillik nailiyyətlərinin necə möhtəşəm olduğu aydın anlaşılır. Böyük İmamın hamımıza öyrətdiyi "Biz bacarıyıq" prinsipinə inam və İslam imanından ilham alan cihad kimi müqəddəs idarəçiliklər İrani bütün sahələrdə qüdrət və inkişafa doğru apardı.

İslam inqilabının böyük nailiyyətləri

İnqilab uzun bir tarixi tənəzzülə son verdi. Pəhləvi və Qacarlar dövründə çox təhqir olunan və olduqca geri qalmış ölkə sürətlə inkişaf etməyə başladı. İlk addımda rəzil monarxiya və diktatura rejimi xalq hakimiyyəti və demokratiya ilə əvəz olundu. İnqilab hərtərəfli və əsl inkişafın əvəzsiz amili olan milli iradəni ölkə idarəetməsinə gətirdi, gəncləri idarəçilikdə önə çəkib hadisələrin əsas aparıcısına çevirdi, hamıya "Biz bacarıyıq" inamını və ruhiyyəsini köçürdü, düşmənlərin sanksiyaları sayəsində daxili imkanlara güvənməyi öyrətdi və bu, aşağıdakı böyük uğurlara səbəb oldu:

1. Sabitlik, təhlükəsizlik və ərazi bütövlüyünün qorunması

Əvvəla, ölkədə sabitliyi və təhlükəsizliyi, ərazi bütövlüyünü və düşmənlərin ciddi təhdidi altında olan sərhədlərin toxunulmazlığını təmin etdi, səkkizillik müharibədə möcüzəvi qələbəyə, Bəəs rejiminin, onun Amerika, Avropa və şərqdəki himayədarlarının məğlubiyyətinə səbəb oldu.

2. Ölkənin elmi, texnoloji, iqtisadi infrastrukturalarının yaradılması

İnqilab ölkənin elm və texnologiya sahəsində, habelə həyati, iqtisadi və abadlaşdırma infrastrukturalarının yaradılmasında əsas mühərrik oldu. Onun dəyərli səmərələri indiyədək günbəgün artır. Elmi əsaslı minlərlə şirkət, tikinti, tranzit, sənaye, enerji, mədən, səhiyyə, əkinçilik, su və digər sahələrdə ölkə üçün zəruri olan minlərlə infrastruktur layihəsi, milyonlarla universitet məzunu və tələbəsi, ölkənin hər tərəfində minlərlə universitet, nüvə yanacağı, kök hüceyrələr, nanotexnologiya, biotexnologiya və digər bu kimi sahələrdə dünya üzrə birinci yerləri tutan onlarla böyük layihə, qeyri-neft ixracının altmış dəfə artması, sənaye vahidlərinin on dəfəyə yaxın çoxalması, sənayenin keyfiyyət baxımından onlarla dəfə güclənməsi, montaj sənayesinin yerli texnologiya ilə əvəzlənməsi,

müdafə sənayesi kimi müxtəlif mühəndislik fənlərində, vacib və həssas tibb fənlərində mühüm nailiyyətlər və digər onlarla inkişaf nümunəsi inqilabın ölkəmizə ərməğan etdiyi ruhiyyənin və kollektiv fəaliyyətin məhsuludur. İnqilabdan öncəki İran isə elm və texnologiyada sıfır həddində idi, sənayedə montajdan, elmdə tərcümədən başqa hünəri yox idi.

3. Xalqın siyasi aktivliyinin və xidmət yarışının maksimum inkişafı

Xalqın seçki, daxili fitnələrlə mübarizə, milli və antiimperialist fəaliyyətlər və digər siyasi məsələlərdə aktivliyi maksimum inkişaf etdi, inqilabdan öncədən başlanmış yardım və xeyriyyə kimi ictimai fəaliyyətlərdə mühüm artım baş verdi. Bu gün xalq təbii fəlakətlər zamanı və digər ictimai xidmət sahələrində həvəslə iştirak edir.

4. Xalqın siyasi baxışlarının heyvətəməz inkişafı

Xalqın siyasi inkişafı, beynəlxalq məsələlərə baxışı heyvətəməz dərəcədə inkişaf etdi. Qərbin, xüsusən də ABŞ-ın cinayətlərinə, Fələstin mövzusunda, Fələstin xalqına qarşı tarixi zülmə, quldur dövlətlərin müharibə törətmələrinə, rəzalətlərinə, xalqların daxili işlərinə qarışmalarına və bu kimi məsələlərə dair siyasi təhlil və beynəlxalq məsələlərin dərki aydınlar adlı məhdud və xalqdan uzaq bir təbəqənin

inhisarından çıxdı. Bununla aydınlıq bütün xalq arasında yayıldı, həyatın bütün sahələrini ehtiva etdi və bu kimi məsələlər hətta yeniyetmələr tərəfindən də aydın anlaşılmağa başladı.

5. Dövlət imkanlarının bölgüsündə ədalət meyarının güclənməsi

Ümumi dövlət imkanlarının bölgüsündə tərəzinin ədalət gözü ağırlaşdı. Bəndənizin ölkədə ədalət məsələsinə dair narazılığı bu böyük dəyərin İslam respublikası quruluşunun başı üstündə misilsiz gövhər olmadığına görədir. Bu o demək deyil ki, ədaləti bərqərar etmək üçün iş görülməmişdir. Həqiqət odur ki, bu qırx ildə ədalətsizliyə qarşı mübarizənin nəticələri keçmişdəki heç bir dövrə müqayisəolunması deyil. Tağut rejimi dövründə dövlətin əsas imkanları paytaxtda və onun kimi digər şəhərlərdə sakin olan kiçik bir qrupun ixtiyarında idi. Əksər şəhərlərin, xüsusən də ucqar bölgələrin və kəndlərin əhalisi siyahının axırında gəlir, çox zaman ilkin xidmət imkanlarından da məhrum qalırdı. İslam respublikası dünya üzrə, xidməti və sərvəti ölkənin mərkəzindən hər yerinə, rifah içində olan bölgələrindən ən aşağı bölgələrinə aparmış ən uğurlu dövlətlərindən sayılır. Ölkənin ən ucqar bölgələrində yol çəkmək, ev tikmək, sənaye mərkəzləri yaratmaq, əkinçiliyi inkişaf etdirmək, elektrik xətti, su borusu, müalicə

mərkəzləri, universitet filialları, bənd, stansiya və digər bu kimi xidmətlərlə bağlı yüksək göstərici həqiqətən qürurvericidir. Heç şübhəsiz, bütün bunlar nə məmurların yarımçıq təbliğatında əks olunub, nə də xarici və ya daxili bədxahlar onu dilə gətirmişlər. Lakin bu var olmaqla yanaşı, cihadçı və ixlaslı müdirilər üçün Allah və xalq yanında xeyir əməldir. Əlbəttə, İmam Əli (ə) dövlətinin davamçısı olmağa çalışan İslam respublikasından gözlənilən ədalət olduqca böyükdür və onların icrası üçün ümid siz gənclərədir. Bu məsələyə toxunacağam.

6. Cəmiyyətdə əxlaq və mənəviyyatın gözəçarpan həddə artması

Cəmiyyətdə əxlaq və mənəviyyat göstəricisi gözəçarpan həddə artdı. Bu səmərəli vəziyyət ilk növbədə həzrət İmam Xomeyninin mübarizə dövründəki və inqilabın qələbəsindən sonrakı əxlaq və rəftarına borcludur. Maddi çirkablardan təmiz olan o mənəviyyatlı və arif insan çox köklü və dərin iman olan bir ölkəyə başçılıq etdi. Hərçənd Pəhləvilər dövrü boyunca fəsad və özbaşınalıqların təbliğatı ona ağır zərbələr vurmuş, orta təbəqənin, xüsusən də gənclərin həyatını Qərbin əxlaqi çirkinliklərindən ibarət bir bataqlığa salmış olsa da, İslam respublikasında dini və əxlaqi yanaşma təmiz və

hazırlıqlı qəlbləri, xüsusən də gəncləri özünə cəlb etdi, mühit dinin və əxlaqın xeyrinə dəyişdi.

Müqəddəs müdafiə dövrü kimi ağır zamanlarda gənclərin mübarizəsi və çalışqanlığı zikr, dua, qardaşlıq və fədakarlıq ruhiyyəsi ilə yanaşı oldu, erkən İslam çağının hadisələrini canlı şəkildə nümayiş etdirdi. Atalar, analar, xanımlar dini məsuliyyətlərini dərk edib müxtəlif sahələrdə cihad yollanan əzizlərindən keçdilər, onların qanlı cəsədləri və ya əlil bədənləri ilə üzləşəndə də faciəyə şükür etdilər. Məscidlər və dini mərkəzlər misilsiz dərəcədə rəvnəqləndi. Etikaf növbəsi minlərlə gənc, müəllim, tələbə, qadın və kişi ilə, cihad ekskursiyaları, quruculuq cihadı və quruculuq bəsiçi növbələri də minlərlə könüllü və fədakar gəncə doldu. Namaz, həcc, oruc, piyada ziyarətlər, müxtəlif dini mərasimlər, ehsanlar, vacib ödənişlər və yardımlar hər yerdə, xüsusən də gənclər arasında rəvnəqləndi, sayı və keyfiyyəti bu günə qədər də getdikcə çoxalır. Bütün bunlar elə bir dövrdə baş verdi ki, Qərbin və onun ardıcılılarının hər gün güclənən əxlaqi tənəzzülü, kişi və qadınları fəsada sürükləmək üçün genişmiqyaslı təbliğatı dünyanın əksər yerlərində əxlaqı və mənəviyyəti təcrid etmişdi. Bu, inqilabın, fəal və mütərəqqi İslam quruluşunun başqa bir möcüzəsidir.

7. Quldur, hegemon və imperialist qüvvələrə qarşı güclü müqavimət

Dünyanın quldur, hegemon və imperialist qüvvələrinə, ilk növbədə cinayətkar ABŞ dövlətinə qarşı güclü, möhtəşəm və şərəfli müqavimət günbəgün genişləndi. Bütün bu qırx ildə təslimçiliyi rədd etmək, inqilabı, onun ilahi əzəmətini, təkəbbürlü və hegemon dövlətlər önündə heysiyyətini qorumaq amili İran və iranlının, xüsusən də ölkə gənclərinin səciyyəvi xüsusiyyəti olmuşdur. Öz həyatlarını digər ölkələrin müstəqilliyinə təcavüz etməkdə, öz mənfur məqsədlərinə çatmaq üçün onların həyati maraqlarını ayaq altına atmaqda bilən inhisarçı güclər islamçı və inqilabçı İran qarşısında aciz qaldıqlarını etiraf etdilər. İran xalqı həyatverici inqilab mühitində əvvəlcə xalqa xəyanət etmiş ABŞ muzdurunu ölkədən qovdu, dünya quldurlarının ölkəni yenidən ələ keçirmə cəhdlərinin qarşısını qüdrət və qətiyyətlə aldı və almağa davam edir.

Qırxillik inqilab və ikinci böyük addım

Əziz gənclər! Bunlar İslam inqilabının qırxillik tarixinin ümdə nailiyyətlərinin bir hissəsidir. Siz Allahın lütfü ilə bu böyük, uca və parlaq inqilabın ikinci böyük addımını atmalısınız.

Qırxillik səyin nəticəsi bu gün gözlərimiz önündədir: müstəqil, azad, qüdrətli, ləyaqətli, dindar, elmdə inkişaf etmiş, dəyərli təcrübələr toplamış, nikbin, ümidvar, regionda böyük təsirə, qlobal məsələlərdə güclü məntiqə və elmi inkişaf tempində rekorda sahib, nüvə, kök hüceyrələr, nano, kosmonavtika və digər bu kimi elm və texnologiyalarda yüksək yerlərə nail olmaqda rekord yeniləmiş, sosial xidmətlərin genişləndirilməsi, gənclərin mübariz ruhiyyəsi, işgüzar gənclik və digər dəyərli xüsusiyyətlər baxımından öncül bir ölkə və xalq inqilabın, inqilab və cihad yolçuluğunun nəticəsidir. Bilin ki, qırxillik tarixin bəzi dövrlərində inqilab şüarlarına və inqilabi istiqamətə diqqətsizlik olmasaydı – təəssüf ki, oldu və ziyanlarını gördük – şübhəsiz, inqilabın uğurları olduqca çox olardı, ölkə böyük amallara doğru yolda olduqca irəlidə olardı və indiki problemlərin çoxu olmazdı.

İslam inqilabının qüdrəti və imperializmin məğlubiyyəti

Qüdrətli İran inqilabın əvvəlində olduğu kimi bu gün də imperialistlərin törətdikləri əngəllərlə qarşı-qarşıyadır. Lakin burada çox mənalı bir fərq vardır. Əgər o zaman Amerika ilə problemin predmeti əcnəbi istismarının qarşısının alınması, sionizm rejiminin Tehrandakı səfirliyinin bağlanması və ya casus yuvasının ifşa edilməsi idisə, bu gün qüdrətli İranın sionizm rejiminin sərhədlərində fəaliyyətləri, ABŞ-ın Qərbi Asiyadakı nüfuzuna son qoyulması, İslam respublikasının fələstinli mücahidlərin işğal olunmuş torpaqlar daxilindəki mübarizələrini dəstəkləməsi, bölgədə Hizbullah və müqavimət bayrağını müdafiə etməsidir. Əgər o zaman Qərb İrana ibtidai silahların satılmasına mane olmaq istəyirdisə, bu gün modern İran silahlarının müqavimət qüvvələrinə ötürülməsini durdurmağa çalışır. Əgər o zaman ABŞ bir neçə satqın iranlı və ya bir neçə təyyarə və helikopterlə İslam quruluşu və İran xalqı üzərində qələbə çalacağını güman edirdisə, bu gün İslam respublikasına qarşı siyasi və təhlükəsizlik mübarizəsindən ötrü onlarla düşmən və ya qorxaq dövlətdən ibarət böyük bir koalisiyaya ehtiyac duyur və əlbəttə ki yenə də bacarmır. İran xalqı inqilab sayəsində bu gün bütün dünyanın gözündə uca və

ləyaqətli mövqedədir və əsas məsələlərdə çətin yolları arxada qoymuşdur.

Mütərəqqi İslam quruluşunun ərsəyə gəlməsində mərkəzi qüvvə: Gənclər

Lakin qət edilmiş məsafə İslam respublikası quruluşunun uca məqsədlərinə doğru şərəfli yolun yalnız bir hissəsidir. Bu yolun böyük ehtimalla əvvəlki qədər çətin olmayacaq qalan hissəsi siz gənclərin iradəsi, sayıqlığı, iş sürəti və kreativliyi sayəsində keçilməlidir. Gənc müdirlər, mütəfəkkirlər, fəallar bütün siyasi, iqtisadi, mədəni və beynəlxalq sahələrdə, həmçinin din, əxlaq, mənəviyyat və ədalət məsələlərində üzərlərinə missiya götürməli, keçmiş təcrübələrdən istifadə etməli, inqilabi baxışdan, inqilabi və cihadçı ruhiyyədən istifadə edib mütərəqqi İslam quruluşuna dair ideal örnək yaratmalıdırlar.

Güclü dini bünövrəsi olan istedadlı və bacarıqlı insan resursu

Gələcəyin qurucularının diqqətdə saxlamalı olduqları vacib bir məqam da budur ki, onlar təbii və insani potensial baxımından misilsiz bir ölkədə yaşayırlar. Bu potensialların bir çoxu aidiyyətli şəxslərin diqqətsizliyi üzündən indiyədək istifadəsiz qalmış, yaxud onlardan az istifadə olunmuşdur. Gənc

inqilabçılar inqilabi iradə və məqsədlə onları fəallaşdırı, ölkənin maddi və mənəvi inkişafında sözün əsl mənasında sıçrayış yarada biləcəklər.

Ölkənin ən ümidverici potensialı güclü və düzgün dini bünövrəsi olan istedadlı və bacarıqlı insan resursudur. Böyük bir hissəsi səksəninci illərdəki əhali artımının nəticəsi olan 40 yaşdan aşağı gənc nəsil ölkə üçün dəyərli bir imkandır. 15-40 yaş arasında olan 36 milyon insan, 14 milyona yaxın ali təhsilli, elm və texnologiya məzunları arasında dünya üzrə ikinci yerə yüksəlmə, inqilabi ruhiyyə ilə böyümüş və ölkə üçün müqəddəs fəaliyyətə hazır olan gənclər, elmi, mədəni, sənaye və digər yaradıcılıqlarla məşğul olan mühüm sayda gənc tədqiqatçı və mütəfəkkirlər – bütün bunlar ölkənin böyük kapitalıdır və heç bir maddi kapital bununla müqayisə oluna bilməz.

Maddi potensial

Bunlardan əlavə, ölkənin maddi potensialı da olduqca böyükdür. Bacarıqlı, aktiv və ağıllı müdirlər onları aktuala çevirə, onlardan istifadə edərək milli gəlirləri gözəçarpan həddə artırma, ölkəni varlandırma, ehtiyaclarını aradan qaldırma, xalqı sözün əsl mənasında özünə inandırma və indiki problemləri aradan qaldırma bilərlər. İranda dünya əhalisinin bir faizi yaşayır, amma dünya üzrə yeraltı ehtiyatların

yeddi faizinə sahibdir. Böyük mədənlər, şərqlə qərb, şimalla cənub arasında müstəsna coğrafi mövqe, böyük milli bazar, 600 milyon əhaliyə sahib on beş qonşu ölkədən ibarət böyük regional bazar, uzun sahillər, rəngarəng əkinçilik və bağ məhsulları olan məhsuldar torpaq, böyük və rəngarəng iqtisadiyyat ölkə imkanlarının yalnız bir hissəsidir. Bir çox imkanlar tam istifadəsiz qalmışdır. İrənin istifadə olunmamış təbii və insani resurs baxımından dünya üzrə birinci yerdə olduğu da söylənir. Şübhəm yoxdur ki, siz mömin və çalışqan gənclər bu böyük nöqsanı aradan qaldıra biləcəksiniz. İkinci mənzərə onilliyi keçmiş nailiyyətlərdən, habelə istifadəsiz qalmış potensialdan istifadə üzərində mərkəzləşən dövr olmalı, ölkənin milli istehsal, milli iqtisadiyyat və digər cəhətlərdən inkişafı güclənməlidir.

İkinci addım, gələcəyə ümid və nikbinlik işığında əsas tövsiyələr

İndi siz əziz övladlarıma bir neçə əsas məsələ barədə tövsiyə vermək istəyirəm. Bu məsələlər aşağıdakılardır:

Elm və tədqiqat, əxlaq və mənəviyyat, iqtisadiyyat, ədalət və fəsadla mübarizə, istiqlalıyyəət və azadlıq, milli ləyaqət, xarici münasibətlər, düşmənle məsafə saxlamaq, yaşayış tərzı.

Mənim ilk tövsiyəm gələcəyə ümid və nikbin baxışdır. Bütün problemlərin əsas açarı budur. Bu olmasa, heç bir addım atmaq olmaz. Təbii ki, reallıqlara söykənən ümidi nəzərdə tuturam. Mən yalançı və aldadıcı ümiddən həmişə qaçmışam, amma özümü və hamını yersiz ümitsizlikdən, yalançı qorxudan da çəkəndirmişəm və çəkəndirirəm. Bütün bu qırx ildə, həmçinin bu gün düşmənin mediası, PR siyasəti və ən fəal proqramları xalqı, hətta məmur və müdirlərimizi gələcəkdən məyus etməyə köklənib. Yalançı xəbərlər, qərəzli təhlillər, həqiqətlərin təhrifi, ümidverici amilləri gizlətmək, kiçik eyibləri böyütmək, böyük uğurları kiçik göstərmək və ya inkar etmək İran xalqının düşmənlərinin radio, televiziya və minlərlə internet mediasının daimi işidir. Əlbəttə, ölkə daxilində onların davamçıları da var. Onlar mövcud azadlıqlardan istifadə edərək düşməyə xidmət edirlər. Siz gənclər bu təbliğat blokadasını yarmaqda öncül olmalısınız. Özünüzdə və digərlərinizdə gələcəyə ümid yaradın, özünüzdən və digərlərinizdən qorxunu və ümitsizliyi uzaqlaşdırın. Sizin ilk və ən təməl cihadınız bundan ibarətdir. Bəzilərinə işarə vurduğumuz ümidverici əlamətlər sizin gözləriniz önündədir. İnqilabın nailiyyətləri uğursuzluqlarından olduqca çoxdur, namuslu və xidmətçi kadrların sayı xain və korrupsionerlərdən dəfələrlə böyükdür. Dünya

bir çox sahələrdə iranlı gəncə, iranlı müqavimətinə və iranlı yaradıcılığına hörmətlə baxır. Öz qədrinizi bilin, Allahın verdiyi qüvvə ilə gələcəyə doğru ayağa qalxın və dastanlar yazın.

Tövsiyələrim isə aşağıdakılardır:

1. Elm və tədqiqat

Elm bir ölkənin ən aydın qüdrət və inkişaf amilidir. Elmin digər üzü qüdrətdir. Qərb dünyası öz elmi sayəsində sərvətlənə, iki yüz illik nüfuz və qüdrət əldə edə, əxlaq və etiqad baxımından yoxsul olmasına rəğmən, elmdə geri qalmış cəmiyyətlərə həyat tərzi sırıya, onların siyasət və iqtisadiyyatını idarə edə bildi. Biz sizə qərblilər kimi elmdən sui-istifadə etməyi tövsiyə etmirik, ölkənin sizin elmi inkişafınıza daim ehtiyacları olduğunu təkidlə bildirmək istəyirik. Allaha şükür olsun ki, bizim xalqımızın elm və tədqiqat istedadı dünya üzrə orta göstəricidən yüksəkdir. İyirmi ilə yaxındır ki, ölkədə elmi dirçəliş başlayıb, beynəlxalq müşahidəçilər üçün heyretəmiz şəkildə - dünyanın orta elmi inkişafından on bir dəfə artıq sürətlə irəliləmişdir. Bu müddətdəki elmi və texnoloji nailiyyətlərimiz bizi dünyanın iki yüzdən artıq ölkəsi arasında on altıncı yerə yüksəldib, beynəlxalq ekspertlərin təəccübünə səbəb olub, bəzi həssas və yeni fənlərdə isə ilk yerlərə qaldırıb. Bütün

bunlar ölkənin maddi və elmi sanksiyalar altında olduğu zaman baş verdi. Biz düşmənin yaratdığı axının əks istiqamətinə üzüb böyük rekordlar göstərdik. Bu, böyük nemətdir və bundan ötrü gecəgündüz Allaha şükür etmək lazımdır.

Lakin demək istəyirəm ki, keçilmiş bu yol nə qədər əhəmiyyətli olsa da, yalnız və yalnız başlanğıc olmuşdur. Biz dünyanın elm zirvələrindən hələ çox geridəyik. Biz zirvələrə çatmalı, ən mühüm fənlərdə elmin indiki sərhədlərini aşmalıyıq. Biz hələ bu mərhələdən çox geridəyik. Biz sıfırdan başlamışıq. Dünyada elmi yarışın yeni başladığı Pəhləvi və Qacarlar dövründəki rüsvayçı elmi gerilik bizə böyük zərbə vurdu, bizi bu sürətli karvandan olduqca geridə saxladı. Biz artıq hərəkətə başlamışıq, sürətlə irəliləyirik, amma geriliyin aradan qalxması üçün bu sürət illərlə və yüksək həddə davam etməlidir. Mən universitet mənsublarına, tədqiqat mərkəzlərinə və tədqiqatçılara həmişə bu barədə səmimi, qətiyyətli və ciddi xəbərdarlıq və çağırış edirəm. Lakin indi siz gənclərdən ümumi istəyim budur ki, bu yolu daha artıq məsuliyyət hissi ilə və müqəddəs bir iş kimi davam etdirəsiniz. Ölkədə elmi bir inqilabın bünövrəsi qoyulub. Bu inqilab nüvə enerjisi alimləri kimi şəhidlər də verib. Ayağa qalxın, sizin elmi

cihadınızdan çox qorxan bədxah və kinli düşməni nakam qoyun.

2. Əxlaq və mənəviyyat

Mənəviyyat özündə və cəmiyyətdə mənəvi dəyərləri, o cümlədən ixlası, fədakarlığı, Allaha təvəkkülü, imanı gücləndirmək, əxlaq isə xeyirxahlıq, güzəşt, ehtiyaclıya yardım, doğru danışmaq, cəsarət, təvazökarlıq, özünəinam və digər yaxşı xasiyyət və dəyərlərə malik olmaqdır. Əxlaq və mənəviyyat bütün fərdi və ictimai fəaliyyətlərin istiqamətləndiricisi və cəmiyyətin əsas ehtiyacıdır. Əxlaq və mənəviyyat olan yerdə, hətta maddi çatışmazlıqlar olsa belə, mühit cənnətə çevrilər, əgər olmasa, hətta maddi rifah şəraitində də cəhənnəm yaranar.

Cəmiyyətdə mənəvi şüur və əxlaqi vicdan nə qədər inkişaf etsə, daha böyük səmərələri olar. Bunun isə mütləq cihada və çalışmaya ehtiyacı var. Hökumətlərin əməkdaşlığı olmadan bu çalışmanın mühüm nəticəsi olmaz. Əlbəttə, əxlaq və mənəviyyat əmrlə, fərmanla əmələ gəlmir, hökumətlər onu zor gücünə yarada bilməzlər. Lakin əvvəla, özünün əxlaqi və mənəviyyatı olmalı, ikincisi, cəmiyyətdə onların inkişafına zəmin yaratmalı, uyğun ictimai orqanlara şərait yaratmalı və kömək etməlidir. Əxlaq və mənəviyyata zidd mərkəzlərlə də normal şəkildə

mübarizə aparmalı, xülasə, cəhənnəm yolçularının xalqı zorla və hiylə ilə cəhənnəmə aparmalarına imkan verməməlidirlər.

Kütləvi informasiya vasitələrinin inkişaf etməsi əxlaq və mənəviyyata zidd mərkəzlərə çox təhlükəli imkanlar yaratmışdır. Bu gün düşmənlərin bu vasitələrdən istifadə edərək pak gənclərə, yeniyetmələrə, hətta uşaqlara da güclü hücumunu öz gözlərimizlə görürük. Bu barədə aidiyyətli dövlət qurumlarının üzərinə ağır vəzifələr düşür. Bu vəzifələr ağılla və tam məsuliyyətlə yerinə yetirilməlidir. Əlbəttə, bu o demək deyil ki, ayrı-ayrı şəxslərin və qeyri-hökumət təşkilatlarının üzərinə vəzifə düşmür. Qarşıdakı dövrdə bu barədə qısamüddətli və ortamüddətli kompleks proqramlar hazırlanıb icra olunmalıdır, inşallah.

3. İqtisadiyyat

İqtisadiyyat həlledici və açar məsələdir. Güclü iqtisadiyyat ölkə üçün üstünlük, onun suverenliyi üçün mühüm amildir. Zəif iqtisadiyyat düşmənlərin müdaxiləsinə, nüfuzuna və istismarına zəmin yaradan qüsurdur. Yoxsulluq və sərvətlik insanların maddiyyatına və mənəviyyatına təsir edir. Əlbəttə ki iqtisadiyyat İslam cəmiyyətinin məqsədi deyil, lakin elə bir vasitədir ki, onsuz məqsədlərə çatmaq

imkansızdır. Ölkənin çoxlu və keyfiyyətli istehsalı, ədalətli bölgüsü, israfsız istehlakı və ağıllı idarəçiliyə əsaslanan müstəqil iqtisadiyyatını gücləndirməsi üzərində təkidlərimiz – son illərdə bunu dəfələrlə təkrarlamışıq – iqtisadiyyatın cəmiyyətin bugünkü və sabahki həyatına böyük təsirinə görədir.

İslam inqilabı tağut dövrünün zəif, asılı və fəsad dolu iqtisadiyyatından xilas yolunu bizə göstərdi. Zəif idarəçilik isə ölkə iqtisadiyyatını daxildən və xaricdən problemlərə düçar etmişdir. Xarici problem düşmənin embarqo və sanksiyalarıdır. Daxili problem aradan qalxsa, bunun təsiri azalar, hətta sifra bərabər ola bilər. Daxili problem isə struktur nöqsanları və idarəetmə qüsurlarıdır.

Ən mühüm nöqsanlar iqtisadiyyatın neftdən asılılığı, dövlətin vəzifələri dairəsində olmayan iqtisadiyyat sahələrinin dövlətə aid edilməsi, daxili potensiala deyil, xaricə baxmaq, ölkənin insan kapitalından yetərinə istifadə etməmək, nöqsanlı və qeyri-bərabər büdcə ayırmaq və nəhayət, iqtisadiyyata dair icra siyasətlərinin dayanıqsız olması, prioritetlərin nəzərə alınmaması, bəzi dövlət qurumlarındakı əlavə xərclər, hətta israfçılıqdır. Bunların nəticəsində xalq gənclərin işsizliyi, aşağı təbəqənin gəlir azlığı kimi məişət problemləri ilə üzləşir.

Bu problemlərin həlli müqavimət iqtisadiyyatı siyasətindədir. Onun bütün sahələrinə dair icra proqramları hazırlanmalı, hökumətlər tərəfindən güdrətlə, fəal şəkildə və məsuliyyət hissi ilə icra olunmalıdır. Ölkə iqtisadiyyatının daxili istehsala köklənməsi, elmə əsaslanması, iqtisadiyyatın dövlətin inhisarından çıxarılıb xalqa verilməsi və öncədən işarə vurduğumuz potensiallardan istifadə ilə ixraca önəm verilməsi mühüm çıxış yollarıdır. Dövlət daxilində iqtisadi biliklərə yiyələnmiş gənc, elmi və mömin qüvvələr bu məqsədlərə nail ola biləcəklər. Qarşıdakı dövr belə qüvvələrin fəaliyyət dövrü olmalıdır.

Ölkənin əziz gəncləri bilsinlər ki, bütün həll yolları ölkənin daxilindədir. İqtisadi problemlərin məhz sanksiyalardan irəli gəldiyini və sanksiyaların səbəbinin də imperializmə qarşı mübarizə və müqavimət olduğunu düşünüb düşmən qarşısında diz çökməyi, onun qurd pəncəsini öpməyi çıxış yolu saymaq bağışlanmaz səhvdir. Bu təhlil başdan-ayağa yanlışdır. Daxildəki bəzi diqqətsizlər tərəfindən söylənilib yazılsa da, onun mənbəyi xaricdəki düşüncə və təxribat mərkəzləridir. Onlar bu fikri müxtəlif formalarla məmurlara, aparıcı şəxslərə və daxili ictimai rəyə təlqin edirlər.

4. Ədalət və fəsada qarşı mübarizə

Ədalət və fəsada qarşı mübarizə bir-birinin səbəb və nəticəsidir. İqtisadi, əxlaqi və siyasi fəsad dövlətin üfunətli bataqlığıdır. Hökumətin əsas dairələrində olan fəsad onun legitimliyinə zərbə vuran dağıdıcı zəlzələ effekti verir. Bu, digər dövlətlərdən də artıq və sosial məqbulluqdan da əsaslı bir legitimliyə ehtiyacı olan İslam respublikası üçün olduqca ciddi və vacib məsələdir. Pul və vəzifə həvəsi həzrət Əmirəlmöminin (ə) hökumətində də bəzi şəxsləri yoldan çıxardı. Deməli, məmur və müdirlərinin bir zaman sadə həyat tərzində, inqilabi zahidlikdə yarışdığı İslam respublikasında da bu təhdidin meydana çıxması imkansız olmayıb və deyil. Bu isə hər üç hakimiyyət orqanında bacarıqlı, diqqətli və qətiyyətli bir qurumun daimi fəaliyyətini, xüsusən dövlət orqanları daxilində korrupsiyaya qarşı sözün əsl mənasında mübarizə aparmasını tələb edir.

Düzdür, İslam respublikasının hökumətində məmurların korrupsiyaya bulaşması bir çox ölkələrlə, xüsusən də başdan-ayağa fəsad mənbəyi olan tağut rejimi ilə müqayisədə olduqca azdır. Allaha şükür olsun ki, bu quruluşun məmurları əksəriyyət etibarilə özlərini korrupsiyadan qoruya bilmişlər. Lakin mövcud fəsadlar da aradan qaldırılmalıdır. Hamı

bilməlidir ki, iqtisadi şəffaflıq İslam respublikasının hökumətinin bütün məmurlarının legitimlik şərtidir. Hamı tamah şeytanından ehtiyatlanmalı, haram tikədən qaçmalı və bu işdə Allahdan kömək istəməlidir. Dövlət və nəzarət qurumları korrupsiyanı qətiyyət və həssaslıqla beşikdə boğmalı və onun inkişafına qarşı mübarizə aparmalıdırlar. Bu mübarizə üçün imanlı, cihadçı, təmiz əli və nurlu qəlbi olan gözütox insanlara ehtiyac var. Bu mübarizə İslam respublikası quruluşunun ədaləti bərqərar etmək üçün göstərməli olduğu hərtərəfli fəaliyyətin önəmli bir hissəsidir.

Ədalət bütün ilahi peyğəmbərlərin ilk məqsədlərinin başında durur. İslam respublikasında da eyni mövqedədir. Ədalət hər zaman və hər yerdə müqəddəs sayılır və tam formada yalnız həzrət İmam Mehdi (ə) dövlətində həyata keçəcək. Lakin nisbi şəkildə hər zaman həyata keçə bilər və bu, hamının, xüsusən də hakimiyyətdə olanların üzərinə düşən mühüm vəzifədir. İran İslam Respublikası bu yolda böyük addımlar atmışdır. Bir qədər öncə buna qısa işarə vurduq. Onun şərhini üçün daha böyük işlər görülməli, bu barədə aparılan yanlış təbliğat, İslam inqilabı düşmənlərinin ciddi proqramı olan əksini göstərmə, yaxud sükut və gizlətmə tərribatı zərərsizləşdirilməlidir.

Bununla yanaşı, ölkənin gələcəyi üçün ümid bəslədiyimiz əziz gənclərə açıq şəkildə deyirəm ki, bu günə qədər görülmüş işlər görülməli olanlardan çox azdır. İslam respublikasında məmurların qəlbi daim yoxsulluğu aradan qaldırmaq üçün döyünməli, təbəqələr arasındakı uçurumlardan çox qorxmalıdır. İslam respublikasında varlı olmaq nəinki cinayət deyil, hətta buna həvəsləndirmə də var, amma ümumi sərvətin bölgüsündə ayrışdırmək, xüsusi adamlara şərait yaratmaq və iqtisadi hoqqabazlara göz yummaq ədalətsizliklə nəticələnir. Bu, qəti qadağandır! Habelə dəstəyə ehtiyacı təbəqələri yaddan çıxarmaq da əsla məqbul deyil. Bu məsələlər siyasət və qanunlar şəklində dəfələrlə təkrar olunmuşdur, amma onların layiqli icrası üçün ümid siz gənclərədir. Əgər ölkənin müxtəlif sahələrinin idarəsi Allahın lütfü ilə sayları az olmayan mömin, inqilabçı, bilikli və bacarıqlı gənclərə tapşırılsa, bu ümid həyata keçəcək, inşallah.

5. İstiqlal və azadlıq

Milli istiqlaliyyət xalqın və dövlətin dünyanın istismarçı qüvvələrinin müdaxilə və hegemonluğundan azadlığı deməkdir. İctimai azadlıq cəmiyyətdə bütün fərdlərin qərar, əməl və düşüncə hüququdur. Bunların hər ikisi İslam dəyərlərindəndir,

insanlara ilahi nemətdir və heç bir hökumətin xalqa lütfü deyil. Hökumətlər bu hüquqları təmin etməyə borcludurlar. Azadlıq və istiqlaliyyətin nə olduğunu onun uğrunda vuruşanlar daha yaxşı bilirlər. Özünün qırxillik mübarizəsinə görə İran xalqı da belələrindəndir. İslam İranının indiki istiqlaliyyət və azadlığı yüzminlərlə uca, cəsarətli və fədakar insanın zəhmətinin, hətta qanının nəticəsidir. Onlar əksərən gənc, amma hamısı uca insani məqama malikdirlər. İnqilabın bu gözəl səmərəsini sadələvh, bəzən də qərəzli şərhələrlə təhlükəyə salmaq olmaz. Hamı, xüsusən də İslam respublikasının hökuməti onları bütün vücudu ilə qorumağa borcludur. Aydın məsələdir ki, istiqlaliyyət ölkənin siyasətini və iqtisadiyyatını öz sərhədləri daxilində həbs etmək, azadlıq da əxlaqa, ilahi qanun və dəyərlərə və ümumi hüquqa qarşı çıxmaq kimi tərifi olunmamalıdır.

6. Milli heysiyyət, xarici əlaqələr və düşmənlə sərhəd

Milli heysiyyət, xarici əlaqələr və düşmənlə sərhəd beynəlxalq münasibətlərin "heysiyyət, hikmət və məsləhət" prinsipinin şaxələridir. Bu gün beynəlxalq aləm baş vermiş və ya baş vermə ərafəsində olan bəzi hadisələrə şahiddir: ABŞ və sionizmin istismarı qarşısında müqavimət örnəyinə əsaslanan İslam

oyanışı hərəkətinin yeni dirçəlişi; ABŞ-ın Qərbi Asiyadakı siyasətlərinin uğursuzluğu və onların bölgədəki xain əməkdaşlarının iflası; İslam respublikasının Qərbi Asiyada qüdrətli siyasi iştirakı və bunun bütün müstəmləkə dünyasındakı əks-sədası.

Bunlar İslam respublikasının uca heysiyyətini göstərən nümunələrin bir hissəsidir. Bunlar cihadçı müdirlərin cəsarət və hikmətindən başqa bir yolla əldə olunmayıb. İstismarçı düzənin başçıları narahatdırlar; onların təklifləri əsasən hiylə və yalan üzərində qurulub. Bu gün İran xalqı cinayətkar Amerikadan əlavə bəzi Avropa dövlətlərini də hiyləgər və etimadsız bilir. İslam respublikasının hökuməti onlarla öz sərhədlərini dəqiqliklə qorumaq, öz inqilabi və milli dəyərlərindən bir addım da geri çəkilməməli, onların puç təhdidlərindən qorxmamalı, hər bir halda öz ölkə və xalqlarının başucalığını nəzərə almalı, həlli mümkün problemləri məsləhətli şəkildə və təbii ki, inqilabi mövqedən çıxış edərək onlarla həll etməlidir. ABŞ vasitəsilə isə heç bir problemin həlli mümkün deyil, onunla müzakirə maddi və mənəvi ziyandan başqa bir bəhrə verə bilməz.

7. Həyat tərz

Bu barədə deyiləsi söz çoxdur. Bu sözləri başqa bir zamana həvalə edib bu cümlə ilə kifayətlənmək istəyirəm ki, Qərbin öz həyat tərzini İranda təbliğ etməsi ölkəmizə və xalqımıza əvəzolunmaz əxlaqi, iqtisadi, dini və siyasi ziyanlar vurmuşdur. Ona qarşı mübarizə aparmaq üçün hərtərəfli və ağıllı işlərə ehtiyac var və yenə də ümid siz gənclərədir.

Sonda əziz xalqımızın böyük İslam inqilabının qırxıncı ildönümü münasibəti ilə keçirilən yürüşlərdə qürurverici və düşməni məyus edəcək şəkildə iştirakına görə təşəkkür edir və həzrət Haqqın dərğahına şükür edirəm.

Həzrət Bəqiyətullah İmam Mehdiyə salam olsun! Uca şəhidlərin pak ruhlarına və Böyük İmamın pak ruhuna salam olsun! Və salam olsun bütün əziz İran xalqına, özəlliklə gənclərə!

Duaçımız: Seyid Əli Xamenei

11 fevral, 2019